

Sprawozdanie za 2021 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023

WPROWADZENIE.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021r., poz.1006), określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, zwłaszcza jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę odebrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Kierując się tą ideą, w przepisach ustawowych duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu sytuacji kryzysowych.

Profilaktyka rodzinna jest realizowana przede wszystkim przez gminne i powiatowe instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny, i jest w głównej mierze skierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą domową, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Obejmuje również spokrewnione rodziny zastępcze, a także usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Istotne znaczenie ma tutaj praca z rodziną, prowadzona m.in. w formie wsparcia asystenta rodziny, konsultacji i specjalistycznego poradnictwa, pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego, mediacji i terapii rodzinnej oraz organizowania grup wsparcia dla rodziców.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia działania Gminy Wyszków w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w roku 2021 w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.

Pomimo podejmowania wielu działań pomocowych na rzecz dziecka i rodziny, nadal występowały problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziaływały na rodzinę. Nie można ich całkowicie wyeliminować, zawsze będą występowały w mniejszym lub większym stopniu. Rodziny borykały się z wieloma problemami, które prowadziły do powstawania trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie były w stanie sobie samodzielnie poradzić wykorzystując własne środki, zasoby, uprawnienia i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami polegała na objęciu pomocą rodziny już na początkowym etapie występujących problemów tak, by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją mogło być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

I. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ICH REALIZACJA.

Program zakłada następujący cel główny:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Wyszków w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymywaniu systemu wsparcia rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.
4. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego.
5. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz wsparcia w postaci asystenta rodziny.
6. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców w tym promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez uczestnictwo rodzin w projektach do nich kierowanych.
7. Rozwój placówek wsparcia dziennego.
8. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
9. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.
10. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.
11. Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

II. REALIZACJA PODSTAWOWYCH CELÓW – ZADANIA.

Ośrodek Pomocy Społecznej był głównym realizatorem Programu, który we współpracy z w/w podmiotami podejmował działania mające na celu pomoc rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych.

Realizacja postawionych celów przebiegała poprzez:

1. Rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagały.
3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprotblemowych.
4. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego.
5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz ich rozwój.
6. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
7. Organizowanie szkoleń, prelekcji, konferencji z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.
8. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.
9. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.
10. Poszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększenie bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.
11. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.
12. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
13. Informowanie o możliwości i dostępie uzyskania pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
14. Pozyskanie środków na zadania związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środków unijnych.

1. Rzeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.

Pracownicy socjalni OPS w Wyszkanie systematycznie rozeznawali i nadal sukcesywnie rozeznają i pracują w środowisku lokalnym i rodzinnym w celu diagnozowania potrzeb społecznych rodzin. Na bieżąco prowadzona była praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom wzmocnić lub odzyskać zdolność do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji, objęcia rodziny właściwą formą pomocy mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Pracownicy socjalni poprzez swoje działania wpływali na zmiany w życiu indywidualnych osób i rodzin, służyli pomocą w sytuacjach nagłych i kryzysowych, prowadzili również szeroko rozumianą profilaktykę.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielali poradnictwa, pomagali skompletować dokumenty o przyznanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, zarejestrowania do specjalisty, lekarza, załatwieniu spraw urzędowych itp.

2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagały.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie udzielał pomocy w formie świadczeń pieniężnych, nie pieniężnych i pracy socjalnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2021r. zostało objętych **971 środowisk** (2020 r. - 1 091)

Z pomocy finansowej z OPS w roku 2021 łącznie skorzystało **607** środowisk (679 w 2020r.) w tym: z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych 118 środowisk (134 środowiska w 2020r.)

w tym: rodziny wielodzietne - 24 (22 - 2020r.)

rodziny niepełne - 86 (92 - 2020r.)

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielono wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej, w tym objęcie dzieci pomocą w formie dożywiania.

Ważnym i stale rozwijającym się działaniem kierowanym do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie było pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, obuwia, sprzętu rehabilitacyjnego, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, RTV, AGD itp. Ośrodek współpracuje w tym zakresie zarówno z firmami, instytucjami, stowarzyszeniami, jak również indywidualnymi mieszkańcami Wyszkania.

Poniższa tabela obrazuje pomoc w formie dożywiania skierowaną do dzieci w roku 2021.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł.
1.	Świadczenia z programu „Posiłek w szkole i w domu”		
	1. dzieci ogółem objęte dożywianiem	123 rodziny/169 dzieci	37 547
	2. posiłki (bez decyzji)	2 dzieci/2 rodziny	1 094
2.	Posiłki (poza programem – ponad 150% kryterium dochodowego) – dzieci objęte dożywianiem	33 rodziny/59 osób	70 602

3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Wypoczynek letni to kolejna forma pomocy która skierowana była do dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprogowych, niepełnych i wielodzietnych. W 2021 r. z dofinansowania do wypoczynku skorzystało 3 dzieci na kwotę 900,00 zł.

Nieodpłatny wypoczynek letni organizowała również Chorągiew Mazowiecka ZHP, karty przekazało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkowie. Z tej formy wsparcia skorzystało 13 dzieci.

Mała liczba dzieci, które skorzystały z letniego wypoczynku w roku 2021 spowodowana była stanem epidemii Covid-19.

4. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego.

W ramach prowadzonego Punktu Informacji Obywatelskiej rodziny mogły korzystać z bezpłatnych porad prawnych, z zakresu prawa rodzinnego, konsultacji psychologicznych, poradnictwa ze strony pracownika socjalnego oraz poradnictwa dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego tj. zwiększenie ilości bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin w kryzysie jest stale poszerzany.

W ramach tego działania w roku 2021 r.:

- z pomocy prawnej skorzystało 212 rodzin (450 osób w rodzinie)
- z poradnictwa psychologicznego skorzystało 31 rodzin (45 osób w rodzinie)
- z poradnictwa psychologicznego rodzinnego skorzystały 133 rodziny (354 osób w rodzinie)
- poradnictwa pracownika socjalnego – 971 rodzin (1817 osób w rodzinie)
- pomocy wolontariusza – 15 rodzin.

Pracownicy socjalni dysponują bazą adresową, którą przekazywali potrzebującym rodzinom, aby mogły uzyskać specjalistyczną pomoc w innych placówkach działających na rzecz wsparcia rodziny.

5. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W szczególnych sytuacjach życiowych rodziny mogą skorzystać z usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W ramach zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie prowadził także specjalistyczne usługi opiekuńcze. Pomoc w tej formie była skierowana do osób z zaburzeniami psychicznymi, osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem. Łącznie liczba osób, które skorzystały z w/w formy wsparcia w roku 2021 wyniosła **16 osób w tym 9 dzieci** (2020 r.- 26 osób w tym 15 dzieci).

6. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców w tym promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez uczestnictwo rodzin w projektach do nich kierowanych.

Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizował bezpośrednio projektów, których celem byłyby działania edukacyjne kierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców, jednakże pracownicy socjalni informowali rodziców, gdzie mogą skorzystać z takiej formy wsparcia dla siebie i dla swoich dzieci.

7. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

W celu wsparcia rodziny, dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta (również w odniesieniu do burmistrza i prezydenta miasta). Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny chyba, że do placówki skieruje sąd.

Placówki wsparcia dziennego na terenie gminy Wyszków prowadzone były w formie:

- opiekuńczej – Świetlica Środowiskowa TPD przy parafii Św. Wojciecha
- specjalistycznej i opiekuńczej – Świetlica „Słoneczna”.

Mając na względzie jak ważnym elementem jest propagowanie idei tworzenia oraz rozwoju już istniejących ośrodków wsparcia dziennego, kontynuowane były działania w istniejących placówkach wsparcia dziennego. Systematycznie program placówek poszerzany był o nowe atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. W czasie realizacji Gminnego Programu w roku 2021 Świetlica Środowiskowa TPD przy Parafii Św. Wojciecha dysponowała średnio 20 miejscami, w zajęciach przeciętnie uczestniczyło 11 dzieci.

Świetlica „Słoneczna” w Wyszkanie w roku 2021 dysponowała 40 miejscami, przeciętnie w zajęciach uczestniczyło średnio 20 dzieci. Mniejsza ilość miejsc w placówkach i mniejsza ilość uczęszczających do nich dzieci w 2021r. spowodowana była stanem epidemii COVID-19.

Ponadto w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie funkcjonowała Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, która była miejscem spotkań dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Do świetlicy w roku 2021 uczęszczało średnio 25 dzieci /15 osób dorosłych. Do wszystkich świetlic na przestrzeni całego 2021 roku uczęszczało średnio 56 dzieci.

W związku ze stanem epidemii spowodowanej wirusem SARS-Cov2 działalność Świetlicy Środowiskowej TPD przy parafii Św. Wojciecha była zawieszona od stycznia do kwietnia, w maju podjęła na nowo swoją działalność. Świetlica „Słoneczna” prowadziła swoją działalność przez cały rok w reżimie sanitarnym.

Niemalże, w każdej szkole funkcjonuje świetlica szkolna, która jest ważnym wsparciem dla rodzin pracujących. Dzieci podczas pobytu na świetlicy mogą liczyć na pomoc w odrobieniu prac domowych czy też na pomoc w nadrobieniu nieprzyswojonego materiału. Prowadzone są tu również zajęcia profilaktyczne i atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego.

8. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmowali działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym. W tym celu występowali do Sądu z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny. Pracownicy socjalni kierując się dobrem małoletnich dzieci w 2021 r. skierowali do Sądu Rejonowego w Wyszkanie wnioski o wgląd w sytuację rodziny w 11 przypadkach.

Ponadto pracownicy socjalni cyklicznie uczestniczyli w spotkaniach inicjowanych przez Dyrektora OPS, jak również innych instytucji w tym m.in. PCPR w Wyszkanie, Sąd Rejonowy –

Zespół Służby Kuratorskiej. Spotkania miały na celu wymianę informacji i zacieśnienie współpracy oraz wypracowanie kompleksowej pomocy interdyscyplinarnej dla rodzin borykających się z różnego rodzaju problemami i korzystającymi ze wsparcia powyższych instytucji.

Na przestrzeni całego 2021 r. do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 96 „Niebieskich Kart- A”, z czego 89 wszczytało nową procedurę, (w 2020 r. wpłynęło 153 NK, i 131 wszczytało nową procedurę) w tym:

- z Ośrodka Pomocy Społecznej – 12 (w 2020r. - 12)
- z GKRPA – 8 (w 2020r. - 8)
- ze służby zdrowia - 3 (w 2020r. - 14)
- z oświaty – 3 (w 2020r. - 1)
- z Policji – 63 (w 2020r.- 96).

Pracownicy socjalni systematycznie uczestniczyli w pracach grup roboczych związanych z procedurą „Niebieskie Karty” powołanych w celu rozwiązywania istniejących problemów, monitorowali sytuację rodzin, pomagali w rozwiązywaniu bieżących trudności. Pracownicy socjalni w roku 2021 uczestniczyli w 88 powołanych grupach roboczych, łącznie w 2021r. odbyło się 507 spotkań grup roboczych (2020 – 599).

Do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które nie potrafiły poradzić sobie w przewyciężeniu trudnej sytuacji w jakiej się znalazły, wykorzystując swoje własne zasoby, kierowany był asystent rodziny.

9. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Funkcjonujący w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie Klub Integracji Społecznej działał na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przewyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. KIS podejmował działania wspierające ideę pomagania sobie, poprzez pomaganie innym. Idee samopomocy realizuje się w bardzo wielu przypadkach: sytuacje losowe takie jak np. niepełnosprawność, choroba, trudna sytuacja rodziny, ale też samotne wychowanie dziecka, bezrobocie czy uzależnienie od alkoholu.

Cele grup samopomocowych skierowane są głównie na działania jej członków, a nie na osoby z zewnątrz; jest to element odróżniający grupy od innych form zaangażowania obywatelskiego. Samopomoc to wszystkie działania ludzi, które są ukierunkowane na radzenie sobie z problemami różnego rodzaju w oparciu o własne doświadczenia i doświadczenia innych. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Czasem zdarza się jednak, że na spotkanie grupy zapraszani są eksperci w danej dziedzinie.

Grupa dla rodziców dzieci autystycznych

Od 2013 r. w OPS funkcjonuje grupa dla rodziców dzieci autystycznych. Obecnie grupę stanowi 10 matek dzieci z autyzmem. Spotkania ze względu na zagrożenie epidemiczne i stan

epidemii COVID-19 nie odbywały się w siedzibie Ośrodka, jednak matki pozostawały w stałym kontakcie telefonicznym.

Grupa działa na zasadzie dobrowolnego udziału z możliwością odstąpienia i jest otwarta na nowe osoby. Podczas rozmów można omówić swój konkretny problem, podzielić się swoimi spostrzeżeniami, radościami, trudnościami jakie dotyczą je w życiu codziennym. Matki opisują swoje emocje, dzielą się doświadczeniami jak radzić sobie ze stresem, jakie podejmować rozwiązania, jakie są efekty oddziaływań psycho - pedagogicznych względem dziecka, jaki jest postęp lub regres na danym etapie rozwoju. Rodzice informują się wzajemnie m.in. co do konkretnych usług ze strony specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych resortach. Bardzo pożyteczne jest wzajemne użyczanie literatury, podawanie adresów portali internetowych, informacji dotyczących nowopowstałych regionalnych i krajowych ośrodków terapeutycznych i diagnostycznych zajmujących się autyzmem. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniami z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”.

W Punkcie Informacji Obywatelskiej pełni dyżur wolontariuszka, która pomaga rodzicom dzieci niepełnosprawnych m.in. w założeniu subkonta, pozyskiwaniu niezbędnych informacji dotyczących terapii i rehabilitacji.

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM, pomimo tego, że spotkania nie odbywają się ze względu na stan zdrowia uczestników, to w dalszym ciągu jest monitorowana przez pracowników. Jej członkowie pozostają w stałym kontakcie. Pracownicy socjalni wspierają osoby chore, motywują je do podejmowania dalszych działań. Wśród członków grupy rozwinęła się samopomoc, wspierają się wzajemnie a szczególnie osoby nowo zdiagnozowane. Odwiedzają ich w środowisku, poruszają tematy związane z funkcjonowaniem z tą chorobą w różnych aspektach życia. Grupa wsparcia otrzymuje miesięcznik SM EXSPRES redagowany i dystrybuowany na terenie całej Polski przez PTSR. Ponadto do pracowników socjalnych zgłaszają się rodziny i osoby dotknięte problemem SM.

Grupa wsparcia dla osób po stracie osoby bliskiej

Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie od października 2021 r. Pierwsze spotkanie miało miejsce 13.10.2021 r. Natomiast kolejne spotkania grupy odbywają się cyklicznie w drugą i czwartą środę miesiąca o godz. 18.30 w sali konferencyjnej Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania prowadzone są przez 2 psychologów. W 2021 r. w spotkaniach uczestniczyło 9 osób. Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby skierowana jest przede wszystkim do osób, które zostały dotknięte utratą najbliższych. Członkowie grupy dzielą się swoimi odczuciami oraz przeżyciami. Będąc wśród osób przeżywających podobne emocje uczestnicy spotkań mogą poczuć się w pełni zrozumiani, a także nie czują się samotni w przeżywanej żałobie. Tematyka spotkań skupia się na wielu aspektach

związanych z utratą bliskiej osoby, m.in. na towarzyszących emocjach, jak również na sposobach radzenia sobie z żałobą. Uczestnicy dzięki spotkaniom otrzymują wsparcie emocjonalne oraz niezbędną pomoc w przezwyciężaniu i radzeniu sobie z doświadczanymi trudnościami po stracie bliskiej osoby.

Grupa wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień

Grupa wsparcia „PO MOCNI” skierowana jest do osób szukających pomocy w przezwyciężaniu problemów życiowych w związku z występującym w rodzinie problemem uzależnienia. Pierwsze spotkanie grupy miało miejsce 03.11.2021 r. w sali konferencyjnej Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania odbywają się cyklicznie w pierwszą i trzecią środę miesiąca o godz. 18.00, a prowadzone są przez psycholog oraz specjalistę psychoterapii uzależnień. W 2021 r. w spotkaniach grupy uczestniczyło 4 osoby. Podczas spotkań członkowie grupy dzielą się swoimi troskami i doświadczeniami. Dowiadują się, jak inne osoby radzą sobie z podobnymi problemami, a także jakie towarzyszą im przy tym emocje i jak sobie z nimi radzić. Na spotkaniach podejmowana jest zróżnicowana tematyka, związana w głównej mierze z chorobą alkoholową oraz jej destrukcyjnym wpływem na rodzinę. Tematy często są wzbogacone o materiały edukacyjne. Członkowie grupy dzięki udziałowi w spotkaniach przekonują się, że nie są sami ze swoimi problemami, a także otrzymują ogromne wsparcie, zrozumienie oraz edukację.

10. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie z zakresu wsparcia rodziny były realizowane we współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny. Efektem zacieśnionej współpracy było organizowanie wielu przedsięwzięć i wielu inicjatyw.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajdujący się w Hostelu „Monar” przy ul. Komunalnej, zabezpiecza schronienie dla rodzin znajdujących się w kryzysie. W 2021 r. z tej formy wsparcia skorzystały 4 rodziny (2020r. - 3 rodziny).

Zabezpieczając potrzeby Gminy w zakresie osób bezdomnych, Ośrodek ma podpisaną umowę z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszaków. W 2021 r. z usług placówki skorzystało 18 osób (2020 r. 15 osób).

Ważnym działaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie dla społeczności lokalnej, choć ze względu na stan epidemii COVID-19 w ograniczonym zakresie, było pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, a także sprzętu rehabilitacyjnego (wózki inwalidzkie, chodziki, kule itp.).

Rok 2021 był kolejnym niezwykle trudnym rokiem z uwagi na stan epidemii COVID - 19. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w znacznym stopniu ograniczył udział w wydarzeniach organizowanych na rzecz społeczności lokalnej. Mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców gminy nie mogły się odbyć cykliczne imprezy, które od lat wpisane były w kalendarz wydarzeń Ośrodka pomocy tj. bal karnawałowy, obchody dnia matki, wigilie dla rodzin czy osób samotnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku dokładał wszelkich starań aby rodziny objęte wsparciem czuły się bezpiecznie i nie odczuły braku pomocy, wsparcia emocjonalnego i socjalnego.

Po raz drugi dzięki ofiarności **Państwa Danuty i Krzysztofa Kowalewskich „Restauracja Baśniowa”** pomimo trwającej epidemii 20 rodzin z naszej gminy zostało obdarowanych potrawami wigilijnymi i świątecznymi tj. ciasto, pasztet, śledzie, sałatki, pierogi, kapusta. Członkowie rodziny Państwa Kowalewskich osobiście przy wsparciu pracowników socjalnych dostarczali przed świętami potrawy do rodzin. **Pan Paweł Trzciniński Prezes „POMELAC”** ufundował paczki ze słodyczami dla 100 dzieci.

Grupa Theoforos działająca przy Sanktuarium Świętej Rodziny przekazała 25 paczek żywnościowych dla Pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu „Senior”.

Jeronimo Martins Polska S.A. przekazało dla Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenia „Promenada” pomoc materialną w postaci towarów handlowych na łączną kwotę 1 000 zł, z których przygotowano 25 paczek dla rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka.

Harcerze z Hufca ZHP „Rój Promienistych” w Wyszku przekazał artykuły spożywcze z których przygotowano 10 paczek.

Stowarzyszenie „Monar” w Wyszku przekazało paczkę dla 1 rodziny wielodzietnej, w której znajdowały się artykuły spożywcze, artykuły chemiczne, kosmetyki oraz zabawki.

W pomoc osobom potrzebującym włączyły się również osoby prywatne. Dwie osoby (w tym jedna osoba, która w poprzednich latach korzystała z pomocy OPS przekazała 500 zł) przekazały środki finansowe w wysokości 700 zł, z których zakupiono artykuły spożywcze i środki chemiczne i w postaci paczek przekazano **11 rodzinom**. Trzy osoby przekazały paczki w których były artykuły żywnościowe, środki chemiczne, zabawki, ubrania i mały sprzęt AGD dla **6 rodzin z dziećmi**.

Dzięki ofiarności ludzi dobrej woli w okresie Świąt Bożego Narodzenia paczkami zostało obdarowanych około **200 rodzin**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku w 2021 r. podejmował **działania w społecznościach bloków komunalnych**. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy z mieszkańcami w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tych osiedlach. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań było I miejsce dla mieszkańców budynków przy ul. Gen. J. Sowińskiego 25 oraz mieszkańców budynku na Skarpie 26 w konkursie „Moje Piękne Miasto 2021” - organizowanym corocznie w Wyszku przez Wyszukowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. II miejsce i nagrodę dla mieszkańców otrzymał budynek na ul. Gen. J. Sowińskiego 28B. III miejsce i nagrody dla mieszkańców budynku przy ul. Łącznej 24 i ul. Łącznej 30. IV miejsce dla mieszkańców budynku przy ul. Geodetów 66. W w/w konkursie przyznawane były również indywidualne nagrody w kategoriach ogródki i balkony.

11. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych poprzez pomoc asystenta rodziny. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny systematycznie uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w sprawie wychowanków przebywających w pieczy zastępczej. Celem spotkań było omówienie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej oraz ich rodzin biologicznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszowie mając na względzie dobro dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem w 2021r. zatrudnił 3 asystentów rodziny (2 etaty – umowa zlecenie), którzy prowadzili pracę z rodziną. Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta rodziny posiadały stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Swym wsparciem objęli łącznie 35 rodzin w skali roku w których wychowywało się 77 małoletnich dzieci, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 7 przypadkach sąd rodzinny zobowiązał rodziny do pracy z asystentem rodziny, pozostałym rodzinom asystent został przydzielony na wniosek pracownika socjalnego po wcześniejszym wyrażeniu zgody przez rodzinę. Asystent rodziny zakończył pracę z 8 rodzinami w tym z powodu osiągnięcia celów i zrealizowania planu pracy z 2 rodzinami, z powodu braku efektów z 1 rodziną i z innych powodów- zmiana miejsca zamieszkania poza teren Gminy Wyszów, śmierci klientki - 5 rodzin.

Główne problemy z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- bardzo niskie i niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia lub brak zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- brak umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- pomimo wsparcia asystenta rodziny, dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Pracę z rodziną asystent prowadził za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem jej trudności, zasobów oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Wspieranie rodziny polegało przede wszystkim na uruchomieniu w rodzinach ich zasobów oraz pomocy w radzeniu sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami z jakimi stykają się i będą stykać w codziennym życiu. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowaniu planu pomocy. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową. W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych. W rodzinach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego. Asystenci rodzin współpracowali w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem pieczy

zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Praca asystenta rodziny z rodzinami pozwoliła zaobserwować zmianę poziomu motywacji klientów do podejmowania działań zmierzających ku zmianie ich sytuacji życiowej. Zauważalne stało się zmniejszenie poczucia osamotnienia i bezsilności u rodzin, zwiększenie koncentracji na przyszłości i przekonanie o kształtowaniu jej poprzez własne decyzje. W klientach nastąpił wzrost wiary w możliwość pokonania trudności, często przekazywanych z pokolenia na pokolenie oraz w budowanie nowych modeli rodziny, kształtujących wyższą jakość życia. Dzięki metodycznemu działaniu asystentów rodziny: modelowaniu i komplementowaniu oraz poszukiwaniu zasobów u klientów nastąpił wzrost ich poczucia własnej wartości oraz skuteczności w działaniu. Podmiotowe podejście do klienta, tj. umożliwienie rodzinom uczestniczenia w procesie pomocowym (współdecydowanie oraz współdziałanie) pozwoliło poszczególnym osobom zbudować wyższe poczucie własnej wartości i osiągnąć samodzielność. Wśród wielu klientów doszło do zmiany postawy wobec instytucji pomocy społecznej – przekierowania z nastawienia roszczeniowego na własną aktywność i samodzielne poszukiwanie rozwiązań. W wyniku zaangażowania asystentów rodziny, pracowników socjalnych oraz innych służb w pracę na rzecz rodziny, nastąpiło propagowanie modelu pracy interdyscyplinarnej i wzmocnienie umiejętności współpracy służb pomocowych. Należy podkreślić, że idea pracy asystentów rodziny zakłada, iż w pracy z dzieckiem i rodziną w pierwszej kolejności zabezpieczane są potrzeby dziecka, których realizacja wpływa na jego harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Efektem pracy socjalno - wychowawczej z rodziną jest nabywanie poczucia sprawstwa, umiejętności definiowania problemów i znajdowania ich rozwiązań. Rodziny objęte wsparciem w postaci asystenta rodziny stopniowo przyswajają styl życia zgodny z obowiązującymi normami społecznymi, które są powszechnie uznane za bezpieczne i optymalne dla rozwoju dziecka.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny wraz pochodnymi w roku 2021 pochodziły ze środków resortowych i środków własnych Gminy i stanowiły łączną kwotę – **91 607,71zł** w tym:
- **4 000 zł** środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej*
- **87 607,71 zł** środki własne Gminy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2021r. z terenu miasta i Gminy Wyszaków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono łącznie 10 dzieci z 9 rodzin (2020 r. – 11 dzieci z 11 rodzin). Do 2 rodzin biologicznych powróciło 3 dzieci (2020 r. 2 dzieci do 2 rodzin). Troje pełnoletnich dzieci usamodzielnionych wyszło z pieczy zastępczej.

Obowiązek współudziału gmin we wskazanych kosztach wynika z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina finansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej zarówno wtedy, gdy są one przez sąd umieszczane w rodzinie zastępczej, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Co więcej, przepisy przewidują, że ma ona współfinansować nie tylko świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, ale też wynagrodzenia zawodowych rodziców zastępczych oraz pomoc dla osób usamodzielniających się.

Ponadto wysokość kosztów ponoszonych przez gminę jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W pierwszym roku jest to 10%, w drugim 30%, a w trzecim i kolejnym 50% kosztów.

Od 2012 r. gmina współfinansuje koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich **47 dzieci** za które ponoszona była odpłatność w 2021, wyniósł **454 635,35zł** – środki własne Gminy Wyszaków.

12. Udział w szkoleniach, konferencjach z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin.

Aby móc skutecznie pomagać trzeba stale podnosić swoje kwalifikacje i nabywać nowe umiejętności w związku z tym asystenci rodziny oraz pracownicy socjalni systematycznie uzupełniali swoją wiedzę uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach:

- „Zmiany dotyczące środowiskowych domów samopomocy w tym wprowadzone w związku z wejściem w życie Programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”.
- „Podniesienie poziomu zabezpieczenia osobistego pracownika socjalnego podczas wykonywania czynności zawodowych”.
- „Sztuka motywacji. Jak pracować z osobą niezmotywowaną”.
- „Zmiana przepisów ustawy o pomocy społecznej”.
- „Prawne i praktyczne aspekty działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.
- „Profesjonalne wsparcie osoby w kryzysie psychicznym”.

13. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W każdym przypadku rodzina stale objęta jest monitoringiem pracownika socjalnego, a w niektórych rodzinach także asystenta rodziny oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wyszakowie w ramach:

- pracy grup roboczych powołanych do prowadzenia procedury Niebieskie Karty w danej rodzinie,
- konsultacji z pedagogiem szkolnym, kuratorami sądowymi, dzielnicowymi.

Celem działań jest wsparcie rodziny w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej lub trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej. Na podstawie monitoringu sytuacji dziecka pracownik socjalny ocenia skuteczność podejmowanych działań. Jeżeli życie i zdrowie dzieci nie jest zagrożone pracownik socjalny we współpracy z innymi specjalistami planuje działania wspierające i wzmacniające rodzinę.

III. ADRESACI PROGRAMU.

Odbiorcami programu były rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Wyszków, przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które chciały współpracować na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

Program kierowany był głównie do:

- rodzin niepełnych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-5 lat,
- rodzin zmagających się z wychowywaniem dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

IV. REALIZATORZY/PARTNERZY

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej w Gminie Wyszków była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy. Realizatorami oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie który pełnił funkcję organizatora pracy z rodziną były poniżej wymienione jednostki, które podejmowały niżej wymienione działania tworząc z Ośrodkiem Pomocy Społecznej lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną.

Lp.	Instytucja	Zadania/zakres współpracy
1.	Urząd Miejski w Wyszkanie	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatywna rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkanie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodziny zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze.
3.	Sąd Rejonowy w Wyszkanie	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu, Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyszkanie	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki, Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
5.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wyszkanie	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
6.	Komenda Powiatowa Policji w Wyszkanie	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Wyszkanie. Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
7.	Placówki Oświatowe	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci. Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
8.	Placówki Wsparcia Dziennego	Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacji czasu wolnego, rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci, organizacja zabaw i zajęć sportowych, stała praca z rodziną dziecka, współpraca z różnymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, w relacjach z rówieśnikami), realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.
9.	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Opieka i profilaktyka zdrowotna,

	Poradnia Leczenia Uzależnień w Wyszkwowie	Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do specjalistycznych form terapeutycznych.
10.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wyszkwowie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego i diagnostycznego.
11.	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkwowie	Podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji osób bezrobotnych.
12.	Dom dla Dzieci w Wyszkwowie	Zapewnienie miejsca pobytu dla dzieci i młodzieży z rodzin w kryzysie opiekuńczo-wychowawczym. Zapewnienie dzieciom i młodzieży poczucia bezpieczeństwa. Wsparcie w kryzysie domowym, w problemach szkolnych, organizowanie czasu wolnego
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży przez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

V. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były realizowane w sposób ciągły i systematyczny. Program stanowi system wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Wyszków.

VI. EFEKTY I REZULTATY.

1. W roku 2021r, zmalała liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w stosunku do roku ubiegłego (2020r. - 38 rodzin, 2021 r. - 35 rodzin). Może to świadczyć o tym, że coraz mniejsza liczba rodzin boryka się z kryzysem rodzinnym i społecznym. Zarówno asystenci jak i pracownicy socjalni w sposób ciągły pracują nad poprawą funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zwiększono dostępność rodzin do poradnictwa specjalistycznego.
3. Wzmocniono więzi rodzinne – o czym może świadczyć utrzymująca się na podobnym poziomie liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
4. Rodziny poprawiły umiejętności i zdobyły wiedzę na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci - podniosły one

VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA RODZINY.

Na bieżąco pojawiały się nowe potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, najważniejsze z nich to:

- utrzymanie i rozwój gminnego systemu opieki nad dzieckiem.
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy specjalistycznej.
- praca z rodzinami przeżywającymi trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, celem poprawy ich kompetencji wychowawczych co w efekcie ograniczyć ma liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej.
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin w kryzysie i tworzenie systemu szybkiej interwencji.
- zabezpieczenie finansowe wynagrodzeń pracy asystentów rodziny oraz kosztów szkoleń asystentów.
- zapewnienie odpowiednich środków finansowych zabezpieczających wszystkie potrzeby związane z realizacją programu.
- zapewnienie warunków lokalowych do pracy administracyjnej asystentów rodziny.
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niekorzystnym zjawiskom społecznym (profilaktyka).
- tworzenie dla dzieci sprzyjających warunków do rozwijania zainteresowań.
- finansowanie placówek wsparcia dziennego.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Realizacja zadań programu była finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,
- przez indywidualnych sponsorów.

XI. MONITOROWANIE.

Wdrażanie modelowych rozwiązań pracy z rodziną wieloproblemową, w szczególności rozwój pracy socjalnej w rodzinach, które są zagrożone w pełnieniu swoich funkcji to zadania realizowane zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pomoc rodzinie borykającej się z trudnościami związanymi z opieką i wychowaniem dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich, może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracującymi z dziećmi i rodzicami. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje też możliwość zastosowania rozwiązań, które mogą przyczynić się do budowania

spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny, która ma problemy w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

Praca z rodziną zagrożoną kryzysem jest jednym z priorytetowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej. W sytuacjach, gdy zagrożone jest dobro dziecka pracownicy podejmują natychmiastową interwencję w środowisku zamieszkania rodziny. Ogromnie istotną rolę odgrywa tu współpraca wszystkich służb działających na rzecz rodziny. Ośrodek współdziała z policją, pracownikami służby zdrowia, pracownikami oświaty oraz kuratorami rodzinnymi. Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny posiłkują się różnymi placówkami i organizacjami pozarządowymi świadczącymi niezbędne porady i terapię. Najczęściej takie osoby bądź rodziny kierowane są do Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W rodzinach, które pracowały z asystentem rodziny sporządzany był plan pracy z rodziną, nie rzadziej niż raz na pół roku sporządzana była ocena sytuacji rodziny.

Monitoring sytuacji poszczególnych środowisk i zachodzących w nich zmian prowadzono poprzez bezpośredni kontakt z rodziną. W przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej asystenci lub pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Asystenci rodziny brali regularnie udział w spotkaniach grup roboczych w związku z procedurą „Niebieskiej Karty”. W rodzinach, które nie zostały objęte wsparciem asystenta rodziny praca na rzecz dziecka prowadzona była przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, gdzie najczęściej występowały problemy: bezrobocie, uzależnienia, konflikty rodzinne oraz przemoc.

Dyrektor Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Wyszkanie
Agnieszka Mróz